

УДК 338:242

Попик О.В., канд. екон. наук, науковий співробітник
ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАНУ», м. Одеса
o.v.popik@gmail.com

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ В ДІЯЛЬНІСТЬ ЕКО-ІНДУСТРАЛЬНИХ ПАРКІВ

Еко-індустріальні парки (ЕІП) можуть визначатися як об'єднання декількох суб'єктів господарювання, що реалізують спільну економічну діяльність вздовж одного (чи кількох) ланцюгів створення цінності та в певних просторових межах, на принципах сталості, колаборації, прозорості та екосистемності із дотриманням високих якісних стандартів в сфері природокористування. Загальний процес управління якістю щодо діяльності ЕІП полягає у реалізації релевантних систем управління якістю та подальшій сертифікації суб'єктів господарювання ЕІП з метою забезпечення сталості параметрів процесів, гарантування якості основних та супутніх продуктів в єдиному ланцюзі створення цінності.

В умовах стійкого тренду до дематеріалізації економіки очевидними є й релевантні зміни щодо місця, ролі та функціоналу ЕІП. Зокрема «індустріальна» складова в діяльності ЕІП, що на етапі організації займає провідне місце та є ядром економічної активності залучених суб'єктів господарювання, із зміною пріоритетів та загальної парадигми «зеленого» зростання може бути поступово зміщена до супутньої діяльності, а на фінальній стадії «зеленої» трансформації відбувається переорієнтація існуючої бізнес-моделі ЕІП. В такому випадку циркулюючими ресурсами виступають не матерія та енергія, а інформація, чи семантичний капітал. Прикладом такої інтеграції у форматі нової моделі ЕІП можуть бути декілька ІТ компаній, що просторово розташовані в межах однієї локації та задіяні у спільному проекті щодо створення цифрового продукту. В цьому сенсі управління якістю відіграє роль каталізатора змін, що забезпечує необхідне підґрунтя подальших системних трансформацій основних та супутніх процесів в діяльності ЕІП. Для сучасних ЕІП, орієнтованих на виробництво нематеріальних продуктів, сертифікація систем управління якістю може сприяти як внутрішній оптимізації процесів, завдяки їх опису, картуванню та моніторингу у форматі внутрішніх/зовнішніх аудитів, так і розширенню ринків збуту, завдяки наявній певній безумовній довірі к організаціям, що сертифіковані, тобто визнані незалежними органами оцінки. Універсальність принципів та підходів управління якістю, може сприяти їхній широкій імплементації до всіх організацій, при цьому критерії управління системами якості також можуть бути застосовні до будь-якої компанії і в усіх аспектах управління ними.

В умовах невизначеності та турбулентності, які нажалі стали звичними для українського суспільства за останні п'ять років, доцільним є пошук альтернативних управлінських практик та нових підходів, що здатні сприяти певній нормалізації та усталеності процесів. Завдяки наявним стандартизованим інструментам та підходам концепту управління якістю, запровадження систем управління якістю в діяльність ЕІП може сприяти відновленню української економіки в післявоєнний період, завдяки стрімкому розвитку певних галузей, що локалізовані в певних просторових межах (оптимізація логістичних ланцюгів), та мінімізації негативних екологічних ефектів (циркуляція вторинних ресурсів). Таким чином провідна роль систем управління якістю в діяльності ЕІП полягає в сприянні ефективної організації та налагодженні внутрішніх процесів, а також підтримці встановлених параметрів якості щодо продукту ЕІП.